

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АГРОПРОМИСЛОВОГО
ВИРОБНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту свинарства і АПВ,
доктор с. г. наук, професор,
Олександр ЦЕРЕНЮК
22. серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

освітньо-наукова програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

спеціальність 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

освітній ступінь доктор філософії

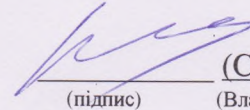
Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня «доктор філософії» за освітньо-науковою програмою Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Мова викладання: державна

Розробник:

Шейко С.В., професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, кандидат філософських наук, доцент Полтавського державного аграрного університету.

Розробник

(підпис)

(Сергій ШЕЙКО)

(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма затверджена на засіданні Координаційно-методичної ради
Протокол від 22 серпня 2023 р. № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (<i>обов'язкова</i> чи <i>вибіркова</i>)	Обов'язкова
Семестр	I
Лекції (годин)	20
Практичні (семінарські) (годин)	20
Лабораторні (годин)	-
Самостійна робота (годин)	80
у т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), годин	-
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної (наукової) програми: навчальні дисципліни гуманітарного циклу.

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами філософії наукового пізнання, формування знань у галузі філософії і методології науки, знайомство з практичним застосуванням науково-методологічних знань у майбутній професійній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: поглиблення, розширення, інтеграція знань з дисципліни; ознайомлення з основними напрямками та актуальною проблематикою філософії науки, а також, понятійним апаратом методології науки; систематизація знання щодо історико-філософського контексту філософії науки як розділу філософії; аналіз особливостей філософії та методології науки як міждисциплінарної галузі; формування культури науковця як складової частини високого рівня професіоналізму.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, впевненості у собі, розвитку відповідних компетентностей.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 8. Здатність працювати автономно.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулювати ідеї та концепції з метою використання в роботі різного спрямування.

ПРН 2. Використовувати методологію системного аналізу під час дослідження процесів та явищ у тваринництві, розробленні інноваційних технологій виробництва та переробки продукції

тваринництва.

Методи навчання: словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль), інтерактивні методи (робота в групах, мікродослідження); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання

Філософія науки як нова галузь філософського знання та навчальна дисципліна. Предмет та завдання філософії науки. Основні проблеми загальної філософії науки. Розділи сучасної філософії науки, їх характеристика.

Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки

Історія становлення та розвитку філософії науки. Основні напрями та концепції філософії науки: позитивізм, кумулятивізм, критичний раціоналізм Карла Поппера, концепція дослідницьких програм Імре Лакатоша, концепція історичної динаміки науки Томаса Куна, «анархістська епістемологія» Пола Фейєрабенда, еволюційна модель розвитку науки С. Тулміна, інші.

Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки

Позитивізм як парадигмальна гносеолого-методологічна установка, відповідно до якої позитивне знання може бути отримане як результат суто наукового (не філософського) пізнання. Характеристика концепції, яка зазначає, що людське мислення проходить три етапи розвитку: теологічний (релігійний), метафізичний (філософський) та позитивний (науковий). Вчення Огюста Конта у 30-х роках XIX століття, який у своїй основній праці «Курс позитивної філософії» (1842) запропонував концепцію, за якою істинне знання про світ є результатом конкретних наук, очищених від гуманітарних інтерпретацій, які, на його думку, є безпідставними і неістинними.

Роль позитивістського підходу у розвитку філософії науки в XX-XXI сторіччі.

Тема 4. Сутність наукового пізнання

Поняття «наукового пізнання», різниця між буденним і науковим пізнанням. Специфіка і рівні наукового пізнання. Характеристика основних компонентів наукового пізнання. Форми наукового пізнання: факт, проблема, гіпотеза, доказ гіпотези, теорія. Основні види наукових досліджень: фундаментальні теоретичні та прикладні наукові дослідження.

Тема 5. Структура наукового пізнання

Емпіричний, теоретичний та метатеоретичний рівні пізнання. Форми наукового пізнання: ідея, проблема, факт, гіпотеза, теорія, концепція.

Наука і практика. Наука і суспільство. Наука як соціокультурний феномен. Наука як відповідь на людські потреби.

Тема 6. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи

Пізнавальний процес як предмет філософського аналізу. Єдність чуттєвого та раціонального у пізнанні. Теорія істини та її критерії.

Основні принципи теорії пізнання: об'єктивності, історизму, конкретності, принцип практики, єдності діалектики і логіки, принцип всебічного розгляду, принцип відображення.

Тема 7. Методи і форми наукового пізнання

Методи наукового пізнання, їх класифікація та характеристика. Загальнонаукові методи і прийоми дослідження. Діалектичний і метафізичний методи мислення та

дослідження. Наукові методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження. Загальнологічні методи.

Основні форми наукового пізнання: факт, ідея, проблема, гіпотеза, концепція, теорія. Їх визначення та рівні.

Тема 8. Новітні методології наукового пізнання

Загальні характеристики сучасної науки. Поняття «новація», «інновація» в науці. Синергетика як нова стратегія наукового пошуку. Глобальний еволюціонізм і сучасна наукова картина світу. Проблема позанаукового знання.

Комп'ютеризація, системний підхід у науці. Осмислення взаємозв'язків наукових і соціальних цінностей як умова сучасного розвитку науки.

Тема 9. Етика сучасного науковця

Етика науки. Філософський портрет вченого. Професійна і соціальна відповідальність вченого. Професіограма. Права та обов'язки науковця. Особливості наукової мови вченого для позначення об'єктів і явищ матерії.

Тема 10. Сучасна наукова картина світу

Наукова картина світу як одне з основоположних понять в філософії науки; особлива форма систематизації знань, якісне узагальнення і світоглядний синтез різних наукових теорій. Структура наукової картини світу, що включає в себе як складові частини загальнонаукову картину світу і картини світу окремих наук (фізична картина світу, біологічна картина світу, геологічна картина світу).

Картини світу окремих наук, які включають в себе відповідні численні концепції – певні способи розуміння і трактування будь-яких предметів, явищ і процесів об'єктивного світу, що існують у кожній окремій науці.

Наукова картина світу як система уявлень людей про властивості і закономірності дійсності (реально існуючого світу), побудована в результаті узагальнення та синтезу наукових понять і принципів.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання	12	2	2	8
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.	12	2	2	8
Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.	12	2	2	8
Тема 4. Сутність наукового пізнання.	12	2	2	8
Тема 5. Структура наукового пізнання.	12	2	2	8
Тема 6. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи.	12	2	2	8
Тема 7. Методи і форми наукового пізнання.	12	2	2	8
Тема 8. Новітні методології наукового пізнання.	12	2	2	8
Тема 9. Етика сучасного науковця.	12	2	2	8
Тема 10. Сучасна наукова картина світу.	12	2	2	8
Усього годин	120	20	20	80
ЕКЗАМЕН	27	-	-	-

6. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма
Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання	2
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.	2
Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.	2
Тема 4. Сутність наукового пізнання.	2
Тема 5. Структура наукового пізнання.	2
Тема 6. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи	2
Тема 7. Методи і форми наукового пізнання.	2
Тема 8. Новітні методології наукового пізнання.	2
Тема 9. Етика сучасного науковця.	2
Тема 10. Сучасна наукова картина світу.	2
Разом	20

7. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма
Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання	8
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.	8
Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.	8
Тема 4. Сутність наукового пізнання.	8
Тема 5. Структура наукового пізнання.	8
Тема 6. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи	8
Тема 7. Методи і форми наукового пізнання.	8
Тема 8. Новітні методології наукового пізнання.	8
Тема 9. Етика сучасного науковця.	8
Тема 10. Сучасна наукова картина світу.	8
Разом	80

8. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулювати ідеї та концепції з метою використання в роботі різного спрямування. ПРН 2. Використовувати методологію системного аналізу під час дослідження процесів та явищ у тваринництві, розробленні інноваційних технологій виробництва та переробки продукції тваринництва.	поточний контроль: опитування, перевірка конспекту, таблиць, схем, перевірка виконання завдань самостійної роботи, заслуховування реферативних доповідей з мультимедійними презентаціями; підсумковий контроль: тестування; семестровий контроль: екзамен.

Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти

Теми занять	Програмні результати навчання	Разом	
	ПРН 1.	ПРН 2.	
Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання	+	+	2
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.	+	+	2
Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.	+	+	2
Тема 4. Сутність наукового пізнання.	+	+	2
Тема 5. Структура наукового пізнання.	+	+	2
Тема 6. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи	+	+	2
Тема 7. Методи і форми наукового пізнання.	+	+	2
Тема 8. Новітні методології наукового пізнання.	+	+	2
Тема 9. Етика сучасного науковця.	+	+	2
Тема 10. Сучасна наукова картина світу.	+	+	2
Разом	10	10	20
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	50	50	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	30	30	60

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 1	50	50	30
ПРН 2.	50	50	30
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

9. Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю					Разом
	Опитування, участь у дискусіях	Тестування	Виконання завдань самостійно і роботи	Реферат, презентація	Екзамен	
ПРН 1.	11	10	14	5	10	50
ПРН 2.	11	10	14	5	10	50
Разом	22	20	28	10	20	100

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- опитування, участь у дискусіях;
- виконання завдань самостійної роботи (практичні завдання, реферат з доповіддю, презентації, конспектів) тощо;

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- тестування;

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є:

- екзамен.

10. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Екзамен	Разом
	Опитування, участь у дискусіях	Розв'язування тестів	Самостійна робота			
			Завдання сам. роб.	Реферат, презентація		
Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання	2	20	2			4
Тема 2. Історичні етапи становлення і розвитку філософії науки.	2		2			4
Тема 3. Позитивізм – методологічна основа філософії науки.	2		2			4
Тема 4. Сутність наукового пізнання.	2		2			4
Тема 5. Структура наукового пізнання.	2		2			4
Тема 6. Сучасна філософія пізнання: основні категорії і принципи	2		4			6
Тема 7. Методи і форми наукового пізнання.	2		4			6
Тема 8. Новітні методології наукового пізнання.	2		4			6
Тема 9. Етика сучасного науковця.	2		4			6
Тема 10. Сучасна наукова картина світу.	4				2	
Реферат, презентація	x	x	x	5 5		10
Екзамен	x	x	x	x	20	20
Разом	22	20	28	10	20	100

Форма контролю знань успішності здобувачів вищої освіти, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

– опитування, участь у дискусіях (0-2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; демонструє глибокі знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічні особливості організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; активно бере участь у дискусіях, диспутах; знає та дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній) діяльності; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
1,5-2	здобувач вищої освіти викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; демонструє на достатньому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; не завжди застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; іноді бере участь у дискусіях, диспутах; знає та дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній) діяльності; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
1-1,5	здобувач вищої освіти демонструє прогалини у знаннях більшої частини навчального матеріалу, допускає незначні помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; демонструє на середньому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; знає, але не завжди дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній) діяльності; іноді допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
0,5-1	здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу, допускає суттєві помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; демонструє на низькому рівні знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення; психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування

	особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; знає, але не завжди дотримується основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (психолого-педагогічній) діяльності; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
0	відповідь відсутня; здобувач вищої освіти не бере участь у дискусіях; або не розуміє особливості організації та здійснення освітньо-наукової діяльності в університетах в умовах динамічних змін розвитку суспільства, психологічних особливостей організації навчально-виховного процесу, формування особистості здобувача вищої освіти, професійного розвитку, міжособистісних взаємовідносин; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.

- розв'язування тестів (0-20 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-20	здобувач вищої освіти демонструє знання принципів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, методичного та нормативного забезпечення. (20 теоретичних питання; 1 бал – за кожен правильну відповідь).

- виконання завдань самостійної роботи (0-2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
1-1,5	завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
0	завдання самостійної роботи не виконані, або виконані неправильно.

- реферат (0-5 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання; вибудовує свою діяльність на базі принципів персональної відповідальності з дотриманням принципів академічної доброчесності, автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, оформлення рекомендованих джерел інформації здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», в процесі доповіді демонструє на високому рівні сформовані навички професійної комунікації.
3-4	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги

	до зовнішнього оформлення; відповіді на додаткові питання не повні; вибудовує свою діяльність на базі принципів персональної відповідальності з дотриманням принципів академічної доброчесності, автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, оформлення рекомендованих джерел інформації здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація» в процесі доповіді демонструє на достатньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
2-3	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; на додаткові питання дані неповні відповіді; при оформленні рекомендованих джерел інформації допущені помилки, не дотримується бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє на середньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
1-2	є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні; здобувач вищої освіти в процесі доповіді не розкриває повно тему реферату, не вибудовує свою діяльність на базі принципів академічної доброчесності та персональної відповідальності; оформлення рекомендованих джерел інформації не здійснено у відповідності до бібліографічного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація», демонструє на низькому рівні сформовані навички професійної комунікації.
0	реферативна робота не виконана.

- мультимедійна презентація (0-5 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	у презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно з дотриманням принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
3-4	презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє собою інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях теми, здобувач дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на достатньому рівні навички професійної комунікації.
2	презентація сфокусована на темі, але висвітлює її змісту частково; наявна певна організаційна структура; можуть бути незначні помилки чи незрозумілості, вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на середньому рівні навички професійної комунікації;
1	презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її змісту; організаційна структура не логічна; можуть бути значні помилки чи незрозумілості, не дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на низькому рівні навички професійної комунікації.
0	презентація не виконана.

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *екзамен.*

Критерії оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1-го теоретичного питання	10	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	9	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням, тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки, проте бракує власних суджень.
	7-8	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
	1-6	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
Для 2-го теоретичного питання	10	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань, навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.
	9	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням, тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки, проте бракує власних суджень.
	7-8	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
	1-6	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

1. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Данильян О.Г. Філософія: підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2019. 432 с.
2. Добронравова І.С. Новітня філософія науки. К.: Логос, 2009. 214 с.
3. Добронравова І.С. Філософія науки: Навчальний посібник. К., 2002. 342 с.

4. Основи практичної філософії : підручник. А. М. Лой (наук. ред., А. О. Баумейстер, Т. І. Яшук та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. 531 с. (2-ге вид. К., 2016).
5. Семенюк Едуард. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.
6. Філософія: підручник (ВНЗ І–ІІІ р. а.). О.Л. Воронюк. 3-є вид., переробл. та допов. Київ, «Медицина», 2018. 216 с.
7. Філософія науки: підручник І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін.; за ред. І. С. Добронравової. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.
8. Філософія науки. Навчальний посібник. Сторожук С.В., Гоян І.М., Данилова Т.В., Матвієнко І.С. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2017. 588 с.
9. Максютя М.Є. Соколова О.М. Філософія науки: гуманітарно-педагогічний синтез. Монографія. К.: Гельветика, 2023. 316 с.

Допоміжні

10. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. К.: Юніверс, 2000. Т.1-2.
11. Добронравова І. Практична філософія науки. К.: Університетська книга, 2023. 352 с.
12. Мамардашвили М.К. Классический и неклассический идеалы рациональности. Тбилиси.: Мецниереба, 1984.
13. Iona Yasnolob, Oleg Gorb, Olena Kalashnyk, Serhii Shejko, Svitlana Pysarenko, Olena Mykhailova (2018). The formation of the efficient system of ecological enterprise. Journal of Environmental Management and Tourism. Volume IX, Issue 5 (29) Fall 2018. [Scopus].
14. Палеха Ю. І., Леміш Н.О. Основи науково-дослідної роботи. К., 2023. 336 с.
15. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Development of entrepreneurship in the context of civilizational dynamics. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. Poland. vol. XXV, 27 (1/2020). P. 77–85. [Copernicus]
16. Serhii Shejko, Olena Kolodii. Possibilities of resolving the dilemma «power – knowledge» in the process of the civil society formation in Ukraine. Humanities and Social Sciences. Publishing House of Rzeszow University of Technology. Poland. vol. XXV, 27 (3/2020). P. 129–137. [Copernicus].
17. Шейко С.В., Колодій О.С. Деїзм як визначальний принцип формування філософії історії Вольтера. Філософські обрії: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 45. К.; Полтава, 2021. С. 18-30. (Copernicus).
18. Шейко С.В. Гегелівський аналіз концепції деїзму у філософії Вольтера. Філософські обрії: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 46. К.; Полтава, 2023. С. 46-66. [Copernicus].
19. Шейко С.В. Проблема визначення світоглядної парадигми у філософії Григорія Сковороди (критично-порівняльний аналіз). Філософські обрії: Наук.-теорет. журн. Ін-т філософії Г.С. Сковороди НАН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Вип. 47. К.; Полтава, 2023. С. 38-44. [Copernicus].

Інформаційні ресурси

20. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: Данильян О. Г., Дзьобань О. П. – Харків: Право, 2023. – 31 с. URL: Режим доступу: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/p_OMND-2023.pdf
21. Пронський В.М. Філософія науки: Конспект лекцій для аспірантів, здобувачів і магістрів. К.: НТУУ «КПІ», 2006. 58 с. URL: Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/362423/>
22. Саух П. Ю. Феномен наукової школи в контексті реалій сучасної науки. Становлення і розвиток науково-педагогічних шкіл: проблеми, досвід, перспективи : зб. наук. праць. 2012. С. 44 – 51. URL: Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/18412>
23. Філософія науки: підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 255с. URL: Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Phil-science.pdf>
http://stud.com.ua/29014/filosofiya/filosofiya_i_metodologiya_nauki
24. Філософія та методологія наукового пізнання: колективна монографія За ред. проф. Юрія Вільчинського. К.: КНЕУ, 2013. №2. С.205. URL: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukaf_2013_2_25
25. Шашкова Л. О. Історичний перспективізм і культурно-історичний проект філософії науки: методологічні паралелі. Філософські проблеми гуманітарних наук. К., 2018. № 1. С. 32 – 37. URL: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fpgn_2018_1_7.
26. Штанько В.І. Філософія і методія науки: підручник для аспірантів всіх спеціальностей / В.І. Штанько. - Харків: ХНУРЕ, 2017. - 180 с. URL: Режим доступу: <https://openarchive.nure.ua/bitstreams/18554e96-26bc-4f8f-99bb-73c14f45b758/download>